

ULAŞTIRMA BAKANLIĞI SİVİL HAVACILIK DAİRESİ

UÇUŞ HAREKAT UZMANI (DISPEÇER) LİSANS

YÖNETMELİĞİ

(SHD: T-44)

A- GENEL HÜKÜMLER

Madde 1- Türkiye dahilinde faaliyette bulunan bütün sivil uçak uçuş harekat uzmanlarının (dispeçerlerin) 1 Mayıs 1972 tarihine kadar bu Yönetmelik hükümlerine uygun olarak muteber bir lisansa sahip olmaları ve Ulaőtirma Bakanlığı'nca tescil edilmeleri zorunludur. Bu tarihten sonra geçerli lisansı olmayan ve tescil edilmemiş bulunanların uçuş harekat uzmanı olarak çalıőmalarına müsaade edilmeyecektir.

Madde 2- Türkiye'de uçuş harekat uzmanı lisansları Ulaőtirma Bakanlığı tarafından verilir ve tescil olunur.

Madde 3- Uçuş harekat uzmanları görevde buldukları zaman, lisanslarını yanında bulundurmak ve yetkililerce sorulduğunda, lisanslarını göstermek mecburiyetindedirler.

Madde 4- Lisans almak için yapılacak sınavlar:

a) Nazari (yazılı),

b) Ameli;

olmak üzere iki kısımdır. Lisans alabilmesi için her iki sınavdan da 100 üzerinden en az 70 er not almak gereklidir. Ameli sınava girebilmek için nazari sınavda başarı gösterilmesi lüzumludur.

Madde 5- Sınavların herhangi bir tanesinde başarı gösteremeyen müracaatçı, çalıőma imkanı bulabilmek için en az bir ay sonra tekrar sınava girebilir.

B- MÜRACAAT ŐEKLİ VE LİSANS VERİLMESİ

Madde 6- Uçuş Harekat uzmanı lisansı almak isteyen her müracaatçı, Ulaştırma Bakanlığı, Sivil Havacılık Dairesinden temin edeceği "UÇUŞ HAREKAT UZMANI LİSANS MÜRACAAT FORMU T-44"ü

doldurur ve Ulaştırma Bakanlığı'na verir.

Madde 7- Müracaatçının formu incelenerek, kendisinin sınava girip giremeyeceği tespit edilir, uygun görüldüğü takdirde, sınavının yapılması için, masrafı kendisine ait olmak üzere, yetkili kılınan müesseseye gönderilir.

Madde 8- Müsbet sınav neticeleri, sınavı yapan yetkili müessese tarafından bir rapor halinde Ulaştırma Bakanlığı'na gönderilir.

Madde 9- Yukarıda 6 ve 7 inci maddelerdeki hükümleri yerine getiren ve 8 inci maddedeki sınavda başarı gösterenlerin durumu, Ulaştırma Bakanlığı'nca nihai bir tetkike tabi tutulduktan sonra uygun görüldüğü takdirde kendilerine lisans verilir.

C- MÜRACAATÇIDA ARANILAN YETENEKLER

Madde 10- Uçuş hareket uzmanı lisansı almak isteyen müracaatçının durumunun aşağıdaki şartlara uygun olması gereklidir.

(a) En az 23 yaşında bulunması,

(b) En az lise veya dengi bir okuldan veya Hava Okulundan mezun olması. Bu Yönetmeliğin yürürlüğe giriş tarihine kadar uçuş hareket uzmanı olarak çalışan ve Ortaokul mezunu bulunanlara da lisans verilebilir.

Madde 11- Uçuş hareket uzmanı lisansı almak isteyen müracaatçının aşağıdaki konularda, yazılı bir sınavda, başarı göstermesi gereklidir:

(a) Bu Yönetmeliğin, uçuş hareket uzmanının görevi ile ilgili olan kısmı,

(b) Hava durumu ile alakalı bilgilerin alınıp yayınlanması ile ilgili genel usuller,

(c) Havacılıkla ilgili meteoroloji raporlarını, kısaltma ve işaretler dahil, açıklamak, tefsir etmek,

(d) Uçak işletmeleri için gerekli olan meteoroloji kaideleri, bilhassa aşağıdaki konular hakkında yeterli bilgiye sahip bulunmak;

(i) Alçak ve yüksek irtifalardaki hava durumlarını gösteren haritalar ve hava kütlelerinin genel karakteristikleri, basınç ve cephe sistemleri ve bunlarla ilgili işaretler ve bunların ifade ettiği manalar,

(ii) Bulut şekilleri ve bunların ifade ettiği manalar,

(iii) Buzlanma, türbülans, gök gürültülü fırtınalar, sis ve limit altı bulut tavanı, yüksek irtifa rüzgarları, yüksek tazyik uçuş paterni, arazi durumunun meteorolojik şartlara etkisi, hava tahmini ve analizi ile ilgili genel prensipler,

(e) IFR uçuş metotları ile ilgili seyrüsefer kaideleri, (f) Muhabere kolaylıkları ve bunlarla ilgili usuller,

(g) Hava seyrüsefer kolaylıkları ve ilgili usuller,

(h) Hava Trafik kontrol usulleri,

E- MAHARET YÖNÜNDEN ARANILAN YETENEKLER

Madde 12- Müracaatçının aşağıda gösterilen konularda tatbiki bir sınavda başarı göstermesi gereklidir:

(a) Hava yolları nakliye işletmesinde kullanılan büyük bir uçağı;

(1) Ağırlık ve balans limitleri,

(2) İşletme limitleri,

(3) Seyir kontrol levhalarının kullanılması,

(4) Yakıt ve yağ kapasitesi ve yakıt sarfiyatı,

(5) İşletme manuellere kullanılması,

(b) Hava Yolları (hava koridorları) ve hava meydanları ile ilgili olarak;

(1) Yaklaşma ve iniş sahaları,

(2) Işıklıdırma kolaylıkları,

(3) Yaklaşma ve iniş kolaylıkları ve bunlarla ilgili usuller,

(c) Hassas tipteki iniş kolaylıkları ve bunlarla ilgili usuller,

(ç) Hassas tipteki altımetrelerin limitleri ve bunların kullanışları,

(d) Uygun görülen hava tahmin raporlarından emin bir uçuşun yapılabileceğine karar verebilmek.

(e) Değişken hava şartlarında bir uçuşun düzenlenmesi ve yapılması.

(f) Acil durumlarda (emergency) tatbik edilecek usuller.

F- TECRÜBE YÖNÜNDEN ARANILAN YETENEKLER

Madde 13- Müracaatçının, durumunun aşağıda gösterilen hususlardan en az bir tanesine uyduğunu ve bu konuda tecrübe sahibi olduğunu dökümanlarla ispat etmesi gereklidir.

(a) Sivil veya askeri, tarifeli veya tarifersiz hava yolları işletmelerinde en az iki (2) yıl aşağıda gösterilen işlerden çalışarak tecrübe sahibi bulunmak;

(1) Pilot olarak,

(2) Uçucu veya yer telsiz operatörü olarak,

(3) Seyrüseferci olarak , (Navigatör),

(4) Meteoroloji uzmanı olarak,

(5) Uçuş hareket uzmanı (dispeçer) görevinde veya yardımcı olarak çalışmış bulunmak,

(6) Yeterli tecrübeyi verebilecek ve yetkiler tarafından uygun görülebilecek diğer çeşitli işlerde çalışmış bulunmak.

b) Son üç (3) yıl içinde en az iki (2) yıl hava trafik kontrolü olarak çalışmış bulunmak.

(c) Son iki (2) yıl içinde en az bir (1) yıl lisanslı bir uçuş hareket uzmanı kontrolü altında yardımcı olarak çalışmış bulunmak.

(d) Ulaştırma Bakanlığı tarafından uygun görülen uçuş hareket uzmanı yetişmek için tertip edilmiş bir kursu son 90 gün içinde başarı ile bitirmiş bulunmak.

Şayet, müracaatçı (a) paragrafında 6. maddedeki işlerde ayrı ayrı çalışmış ise ve bu işlerin toplamı iki (2) yıl tutuyorsa veya müracaatçı (a) paragrafındaki işlerden başka (b) paragrafında belirtilen görevde bulunmuş ise ve bunların toplamı iki yıla eşit oluyorsa, kendisinin yeterli tecrübeye sahip olduğuna kanaat getirilir.

Madde 14- Uçuş hareket uzmanı kursları:

Uçak işleticilerinin açacakları uçuş hareket uzmanı kursları, Ulaştırma Bakanlığı'nca tespit edilmiş şartlara uygun olması için kurs programları ile bu kurslarla ilgili tesis, teçhizat, öğretmenler onaylanması yetenekleri hakkında Ulaştırma Bakanlığı'na bilgi verilir ve bu kursların açılması için müsaade istenir. Konu ile ilgili durum yerinde kontrol edildikten sonra, yeterli görüldüğü takdirde kursların açılması için yetki ve müsaade, müracaatçı uçak işleticisine verilir.

G-LİSANSLARIN GEÇERLİLİĞİ VE YENİLENMESİ

Madde 15- Lisansların geçerliliği on iki (12) aydır. Geçerlilik süresi sona ermiş bir lisansın yenilenebilmesi içinde en az altı ay (6) lisansının vermiş olduğu imtiyazları kullandığını teyit eden bir belgenin, yenilenecek lisans ile birlikte Ulaştırma Bakanlığı'na müessesesi tarafından gönderilir. Yenilenen lisans bir yazı ile iade edilir.

Son bir yıl içinde çalışmasına, 6 aydan fazla ara vermiş bir uçuş hareket uzmanı, lisansını yeniletebilmesi için, tekrar ameli ve nazari sınavlarda başarı göstermesi ve sınav raporu ile birlikte lisansını Bakanlığa göndermesi gereklidir.

Madde 16- Bu Yönetmelik Ulaştırma Bakanlığı tarafından yürütülür.

Madde 17- Bu Yönetmelik yayımlandığı tarihte yürürlüğe girer.

PTAL

T.C.

ULAŞTIRMA BAKANLIĞI

Sivil Havacılık Daire Başkanlığı

UÇUŞ HAREKAT UZMANI LİSANS MÜRACAAT FORMU

(SHD: FORM T-44)

Müracaat Edenin :

1. Adı ve Soyadı :

2. Adresi :.....

3. Doğum tarihi :.....

4. Milliyeti :.....

5. Öğrenim derecesi:.....

6. MÜRACAATÇIDA TECRÜBE YÖNÜNDEN ARANILAN YETENEKLER:

Yönetmeliğin 13 üncü maddesinde belirtilen işlerden üzerinde çalışılanların cinsi ve süresi.

İŞİN CİNSİ İŞİN SÜRESİ

a)

(b)

(c).....

(d)

ULAŞTIRMA BAKANLIĞI

Yukarıda belirtilen bilgilerin doğruluğunu beyan eder, uçuş hareket uzmanı sertifikamın verilmesine emir ve müsaadelerinizi arz ederim.

İ M Z A